

Nya förmånsregler på recept från 2 juni 2020

Den 2 juni 2020 börjar utökade regler för läkemedelsförmånen att gälla. Reglerna innebär att läkemedel utanför förmån kan bytas till ett läkemedel inom förmån i samma generiska utbytesgrupp. Tidigare har det bara varit tillåtet att göra utbyte för läkemedel inom förmån. I reglerna har det även förtydligats att generiskt utbyte ska göras för läkemedel som är förskrivna kostnadsfritt enligt smittskyddslagen (SML). Enligt Tandvårds- och läkemedelsförmånsverket (TLV) beräknas förändringarna sammantaget innebära besparingar för regionerna.

Förskrivaren kan, för alla läkemedel, motsätta sig utbyte av medicinska skäl. Farmaceuten kan också motsätta sig utbyte om det kan leda till försämrad läkemedelsanvändning eller annan risk för patientens hälsa. För smittskyddsläkemedel kan farmaceuten också motsätta sig utbyte om utbytet skulle innebära att behandlingen avbryts eller inte kan påbörjas. Patienten själv kan inte motsätta sig utbyte av smittskyddsläkemedel.

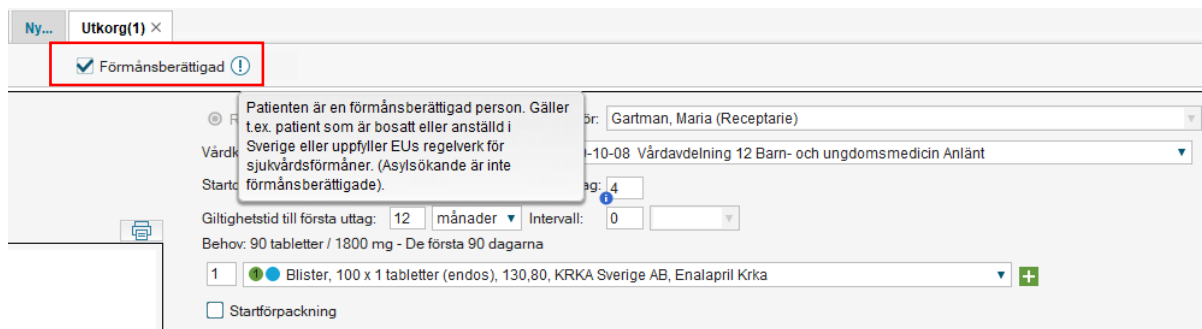
Samtidigt som reglerna för läkemedelsförmånen förändras börjar den uppdaterade versionen av [Läkemedelsverkets föreskrift \(HSLF-FS 2016:34\) om förordnande och utlämnande av läkemedel och teknisk sprit](#) att gälla. I föreskriften står det att förskrivaren ska ange på receptet

- om patienten är en förmånsberättigad person eller inte.
- om förutsättningar för förmån är uppfyllda eller inte när läkemedel med förmånsbegränsning förskrivs.
- om läkemedlet ska vara kostnadsfritt enligt SML.

Hantering vid receptförskrivning i Cosmic

Cosmic uppdateras torsdagen den 28 maj under planerat driftstopp bland annat för att uppfylla kraven i föreskrifterna. Cosmic kommer till en början inte att ha avsedda fält för all information, utan vissa uppgifter behöver anges i fritext. Instruktionen [Läkemedelshantering – Ordinera](#) som beskriver receptförskrivning i Cosmic är uppdaterad utifrån de nya reglerna. Här nedan beskrivs det som är nytt.

Vid förskrivningstillfället ska förskrivaren ange om patienten är en **förmånsberättigad person** (se faktaruta på nästa sida) eller inte. Det görs i *Utkorgen* och gäller för alla recept vid ett och samma förskrivningstillfälle. Kryssrutan *Förmånsberättigad* kommer automatiskt att vara iverkad för alla patienter och förskrivaren ska bocka ur rutan om patienten inte är en förmånsberättigad person.

Ny... Utkorg(1) ×

Förmånsberättigad ⓘ

Patienten är en förmånsberättigad person. Gäller t.ex. patient som är bosatt eller anställd i Sverige eller uppfyller EUs regelverk för sjukvårdsförmåner. (Asylsökande är inte förmånsberättigade).

Vårdk: -10-08 Vårdavdelning 12 Barn- och ungdomsmedicin Anlänt

Start: 4

Giltighetstid till första uttag: 12 månader Intervall: 0

Behov: 90 tablett / 1800 mg - De första 90 dagarna

1 Blister, 100 x 1 tablett (endos), 130,80, KRKA Sverige AB, Enalapril Krka

Startförpackning

Kryssrutan *Förmån* som tidigare fanns för varje läkemedel är borttagen. Om patienten är förmånsberättigad men **ett läkemedel ändå inte ska ingå i förmånen** anges det i fritext, enligt nedan.

För **läkemedel med förmånsbegränsning**, till exempel Betmiga som endast subventioneras till patienter som provat men inte tolererar antikolinergika, ska förskrivaren ange på receptet att förutsättningarna för förmån är uppfyllda för att patienten ska få förmån. Det finns till en början inget avsett fält för den här informationen i Cosmic, utan den får anges i rutan för *Patientinstruktion*.

The screenshot shows the Cosmic software interface for a prescription. The medication is Betmiga, 25 mg, Depottablett. The 'Patientinstruktion' field is highlighted with a red box and contains the text: "Här skriver du om förutsättningarna för förmån är uppfyllda." The interface also shows medication details, patient instructions, and a 'Förskrivningsartiklar' list.

Förskrivning av **kostnadsfritt läkemedel enligt SML** görs på samma sätt som idag, det vill säga med tillägg av texten "SML Värmland" i rutan för *Patientinstruktion*, precis som ovan.

Övergångsbestämmelse på apoteket

Eftersom många recept är skrivna innan den nya föreskriften införs och för att olika journalsystem kommer att uppdateras vid olika tidpunkter kommer det vara svårt för farmaceuterna på apoteken att avgöra vad förskrivaren avsett gällande förmån. För att patienterna inte ska behöva betala onödigt mycket för sina läkemedel finns det en övergångsbestämmelse som säger att om uppgifterna kring förmån inte finns angivna på recepten får farmaceuten utgå från att förutsättningarna för förmån är uppfyllda. **Övergångsbestämmelsen gäller fram till den 30 april 2024.**

Fler förändringar att vänta

Regler och föreskrifter kring recepthantering och Nationella läkemedelslistan kommer att uppdateras i flera omgångar framöver. Några datum har flyttats fram på grund av det rådande läget med covid-19. Mer information om detta i senare nummer av Läkemedelsnytt.

Rätt till läkemedelsförmån har:

- Personer som är bosatta i Sverige.
- Försäkrade från länder inom EU/EES området och Schweiz för nödvändig vård vid uppvisande av EU-kort eller provisoriskt intyg.
 - Med nödvändig vård menas att vården inte ska kunna vänta tills den försäkrade kommer hem till det land som normalt ansvarar för vården. Syftet med resan får inte heller ha varit att söka vård.
 - Om klartecken har getts i förväg från försäkringslandet omfattas även planerad vård. Patienten behöver då visa upp intyg om detta.
- Pensionärer med svensk pension (bosatta i ett annat EU/EES land eller Schweiz), som kan visa upp ett särskilt intyg från Försäkringskassan.
- Utöver de ovanstående har även den som, utan att vara bosatt i Sverige, har anställning här, rätt till läkemedelsförmåner. Förbrukningsartiklar för stomi ingår dock inte.

Asylsökande omfattas inte av läkemedelsförmånen. Däremot subventionerar migrationsverket läkemedel till asylsökande enligt särskilda regler.

Källa: [Lag \(2002:160\) om läkemedelsförmåner m.m](#)

Kontakt

För frågor om läkemedelsförmåner och nya föreskriften: Läkemedelsenheten, tel. 141 41

För Cosmic-support: Utveckling och användarstöd, patientjournal, tel. 140 00